

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1982-1983

10 MAART 1983

ONTWERP VAN DECREET

houdende het statuut van de reisbureaus

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De wet van 21 april 1965 houdende het statuut van de reisbureaus regelt tot op vandaag, ook in de Vlaamse Gemeenschap, de wijze waarop en de voorwaarden waaronder een reisbureau officieel als zodanig kan erkend worden.

Met die erkenning was het de wetgever erom te doen aan de gebruikers – ééndags- en weekendtoeristen, vakantiegangers – enige garantie te bieden voor de goede afloop van aangegane verbintenissen tot reisorganisatie of -bemiddeling.

Dezelfde bedoeling ligt ten grondslag aan de wet van 30 maart 1973 houdende goedkeuring van de Internationale Overeenkomst betreffende het reiscontract (CCV), opgemaakt te Brussel op 23 april 1970.

Steeds met de bescherming van de gebruiker voor ogen, werd op 2 april 1981 een ontwerp van decreet houdende het statuut van de reisbureaus voor de Vlaamse Gemeenschap, voor advies aan de afdeling wetgeving van de Raad van State overgelegd.

In zijn op 9 december 1981 uitgebracht advies (L 14.054/VR) gaat de Raad er onder meer van uit, dat „de in het ontwerp vervatte bepalingen naar hun aard geen culturele aangelegenheid vormen : zij regelen in de eerste plaats de uitoefening van een commerciële activiteit . . . In navolging van de wet van 21 april 1965 blijft het gaan om de commerciële eerlijkheid, technische bekwaamheid en onbetwistbare solventie van de reisagenten en reisbureaus.

Die bepalingen kunnen perfect worden ingepast in het toeristisch beleid, doch zulks volstaat niet om ze tot een **gemeenschapsaangelegenheid** te maken.”

De Vlaamse Executieve heeft deze kwestie langdurig en zeer diepgaand onderzocht.

Na ruggespraak met de betrokken toeristische sector is ze bij haar overtuiging gebleven dat de kwaliteit van de **reisbureaubydrijven** een essentieel onderdeel is van de kwaliteit van het toerisme.

De betrokken toeristische sector, van zijn kant, verdedigt de opvatting dat een degelijke bescherming van de gebruiker een constante garantie is voor de verdere groei van de **reisbureaubydrijven**.

Naast de andere initiatieven om die bescherming op hoog peil te houden, blijkt het aangewezen te ijveren voor een spoedige actualisering van de desbetreffende vigerende wetgeving.

Recente ontwikkelingen in deze toeristische sector leidden tot een snelle vermenigvuldiging van het aantal **reisorganisatoren** en -bemiddelaars. Om zich gedeeltelijk aan de gestrengheid van de gebruikersbescherming te kunnen onttrekken, werden nieuwe samenwerkingsverbanden gelegd tussen de verschillende producenten van het toeristisch produkt : vervoer, logies, begeleiding, animatie enzovoort. Op die manier kan de omlijning van de verantwoordelijkheid voor eventuele tekorten in het totaalprodukt wel eens vervaagd worden of gaat de aansprakelijkheid zelve gedeeltelijk naar anderen over.

Dit verklaart waarom de gebruiker de laatste jaren steeds weer met nieuwe vormen van commercialisering van het toeristische produkt geconfronteerd werd. De verschijning van de reisadviseurs, de reisconsulenten, reisbemiddelaars, touroperators en nog andere meer, wijst op de totstandkoming van nieuwe technieken bij de benadering van de toerist : de globale verwachting die hij koestert ten overstaan van een reis- of verblijfsarrangement op cultureel of sociaal vlak wordt hem niet langer meer als één produkt aangebracht, maar met **handelsdoeleinden** gedecimeerd, zodat de verantwoordelijkheid vervaagd en de garanties verminkt worden terwijl de verhouding prijs/kwaliteit in het nadeel van de consument verlegd wordt.

Die evolutie gaat regelrecht in tegen een kwalitatief gezonde ontwikkeling van het toerisme zowel op individueel, als op gemeenschappelijk vlak.

Het is de onverdeelde opdracht van de gemeenschappen die krachtens artikel 59bis van de Grondwet en in uitvoering van artikel 4, 10° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen voor „de vrijetijdsbesteding en het toerisme” verantwoordelijk zijn, die evolutie om te buigen en er voor te waken dat een toenemend aantal burgers, individueel of in groepsverband, alsmaar bewuster in de sociaal-culturele dynamiek geïntegreerd worden.

Ofschoon het verrichten van beroepsarbeid daartoe een middel is, zal niemand betwisten dat die integratie het best bevorderd wordt door een volgehouden inspanning voor talrijker, langduriger en dieper contacten van mensen onder elkaar en met hun omgeving.

Het hierbijgevoegde ontwerp van decreet is een belangrijke bijdrage in die richting.

Aangezien de opwaardering van de bescherming van de gebruiker als het belangrijkste doel geldt, worden bepaalde voorzieningen die reeds in de meergenoemde wet van 21 april **1965** opgenomen waren, ongewijzigd in dit ontwerp herhaald.

Op andere plaatsen kan de decreetgever er zich toe beperken de vigerende bepalingen aan de inmiddels doorgevoerde staatshervorming aan te passen, wat er meestal op neerkomt enkele door de nu nog geldende wet gepreciseerde bevoegdheden van ofwel de Koning, ofwel de bevoegde Minister naar de Vlaamse Executieve door te schuiven.

De belangrijkste beschermingsvoorzieningen worden verwoord in de artikelen 2, 3 en 4.

Voortaan zal ook de „bemiddeling” bij het organiseren en/of verkopen van een toeristisch arrangement aan de vergunningsplicht onderworpen zijn.

Net zo goed als het aanmaken en/of het verkopen van een toeristisch produkt moet iedere vorm van medewerking hierbij, zij het als adviseur, raadgever, consultant, expert enzovoort, of als tussenpersoon bij de totstandkoming van een verbintenis tussen het reisbureau en de gebruiker, of als organisator, aanbrengrer, leverancier van een deel of van het gehele toeristische arrangement, van nu af aan een hoofdbezigheid zijn, aan het toezicht van de overheid onderworpen, ook al gebeurt dit niet bestendig, maar wel geregeld, en zelfs zonder winstgevend doel.

Van daaruit zal in de toekomst gepoogd worden te verhinderen dat onder welke benaming of titel ook, praktijken ontstaan die de garanties van de koper/verbruiker veronachtzamen.

Die poging zou echter haar doel niet kunnen bereiken als de Vlaamse Executieve niet alle nodige maatregelen zou kunnen treffen om de goede werking te garanderen van een onontbeerlijke verzoeningscommissie en van een degelijk en betrouwbaar waarborgfonds.

De verzoeningscommissie moet de gebruiker met al zijn klachten kunnen opvangen en over de middelen beschikken om vaststaande morele of geringe materiële schade ongedaan te maken of te vergoeden.

Het waarborgfonds moet de nodige solvabiliteit garanderen om onvoorziene of toevallige omstandigheden met aanzienlijke financiële gevolgen in hoofde van de gebruiker schadeloos te stellen.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve,

G. GEENS

De Gemeenschapsminister van cultuur,

K. POMA

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE EXECUTIEVE,

Op voordracht van de Gemeenschapsminister van cultuur,
Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Gemeenschapsminister van cultuur wordt gelast in naam van de Vlaamse Executieve bij de Vlaamse Raad het ontwerp van decreet in te dienen waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid zoals bepaald in artikel 59bis van de Grondwet.

Artikel 2

§ 1. Niemand mag een werkzaamheid uitoefenen die erin bestaat reizen of verblijven tegen een vaste som, onder meer logies inbegrepen, te organiseren, te verkopen of te bemiddelen, ofwel als tussenpersoon, zodanige reizen of verblijven, vervoerbiljetten, logies- of maaltijdbons te verkopen als hij het niet doet als hoofdbezigheid, geregeld en met een vergunning.

§ 2. Voor het uitoefenen van de in § 1 omschreven werkzaamheid kan evenwel vergunning worden verleend aan :

1° de autocarexploitanten die ze niet als hoofdbezigheid uitoefenen ;

2° de verenigingen zonder winstoogmerk die ze in bijkomende orde uitoefenen om hun maatschappelijk doel te kunnen bereiken ;

3° de exploitanten van vervoer, per spoor, in de lucht en over zee, die ze in bijkomende orde uitoefenen.

Artikel 3

Al wie zijn medewerking verleent aan de in artikel 2, § 1 bedoelde werkzaamheid moet de door de Vlaamse Executieve vastgestelde voorwaarden vervullen.

Artikel 4

Geen titel die slaat op de uitoefening van de in artikel 2, § 1 vermelde werkzaamheid in verband met de benaming van reisagent of reisbureau, mag gevoerd worden zo men geen houder is van een vergunning afgeleverd overeenkomstig dit decreet.

Artikel 5

De vergunning wordt verleend, geweigerd, geschorst of in-

getrokken onder de voorwaarden en volgens de procedure vastgesteld door de Vlaamse Executieve. Die procedure waarborgt de rechten van verdediging, inzonderheid het recht voor de betrokkene om gehoord te worden en om over een middel van beroep te beschikken bij weigering, schorsing of intrekking van de vergunning.

De Vlaamse Executieve kan categorieën van vergunningen vaststellen die onderworpen zijn aan verschillende voorwaarden naarmate de vergunningen de uitoefening toelaten van geheel of een deel van de in artikel 2, § 1 omschreven werkzaamheid of de uitoefening van een deel van deze werkzaamheid voor de autocarexploitanten.

Artikel 6

Voor het verlenen van de vergunning mogen alleen de volgende voorwaarden worden gesteld :

1° wat de aanvrager of de met het dagelijks beheer van de vestiging belaste personen, alsook de personen belast met de daadwerkelijke leiding van een bijhuis betreft :

- a) voorwaarden inzake leeftijd en nationaliteit ;
- b) voorwaarden inzake beroepsbekwaamheid ;

2° wat de vestiging betreft :

a) voorwaarden in verband met de financiële mogelijkheden ;

b) voorwaarden in verband met de bedragen, de aard en de wijze van stellen van een borgtocht uitsluitend tot zekerheidsstelling van de beroepsverbintenissen ;

c) voorwaarden in verband met de technische uitrusting ;

3° het bewijs dat is voldaan aan de verzekeringsplicht opgelegd overeenkomstig artikel 2, 4 van de wet van 30 maart 1973 houdende goedkeuring van de Internationale Overeenkomst betreffende het reiscontract (CCV), opgemaakt te Brussel op 23 april 1970.

Artikel 7

Door de Vlaamse Executieve kan worden bepaald :

1° de regelen betreffende het gebruikmaken en de wijzen van opnieuw samenstellen en teruggeven van de borgtocht, alsmede de rechten van de gewaarborgde schuldeisers en reizigers, desnoods in afwijking van de regelen van het gemeen recht ;

2° de regelen betreffende de plichtenleer ;

3° de statistische gegevens die jaarlijks aan het Commissariaat-generaal voor Toerisme moeten worden verstrekt ;

4° het model van het schild verleend aan de houder van een vergunning afgegeven overeenkomstig artikel 2 en het gebruik dat daarvan moet worden gemaakt ;

5° het bedrag van de jaarlijkse bijdrage die moet worden betaald als aandeel in de beheers- en controlekosten voortkomende uit de toepassing van dit decreet ;

6° de vermeldingen die moeten of mogen voorkomen op de vergunningen, op de beroepsdocumenten en in de reclame ;

7° de regelen betreffende de beroepsbekwaamheid ;

8° de regelen betreffende de verzoeningscommissie ;

9° de regelen betreffende het waarborgfonds.

Artikel 8

De vergunning kan, naargelang van het geval, geweigerd, geschorst of ingetrokken worden :

1° als de in artikel 2 bepaalde, de door of overeenkomstig artikel 6 vastgestelde voorwaarden, of de krachtens artikel 7 opgelegde verplichtingen niet of niet meer worden nageleefd ;

2° wanneer de aanvrager of de houder van de vergunning, een beheerder, een zaakvoerder of één van de personen belast met het dagelijks beheer van de vestiging :

a) uit hoofde van de omschreven werkzaamheid in een vestiging als bedoeld in artikel 2, § 1 failliet werd verklaard ;

b) wanneer een beheerder, zaakvoerder of persoon belast met het dagelijks beheer failliet werd verklaard op het ogenblik dat hij een vestiging bezat als bedoeld in artikel 2, § 1 ;

c) in België of in het buitenland veroordeeld werd door een in kracht van gewijsde gegane gerechtelijke beslissing voor een der overtredingen bedoeld in boek II, titel III, hoofdstukken 1 tot V, titel VII, hoofdstukken IV tot VII, titel VIII, hoofdstukken 1, IV en VI, en titel IX, hoofdstukken 1 en II van het Strafwetboek.

Er wordt geen rekening gehouden met de voorwaardelijke veroordelingen zolang de uitvoering van de uitgesproken straffen uitgesteld is ;

3° wanneer het bedrag van de betwiste schulden van de houder van de vergunning en gewaarborgd door de borgtocht, het bedrag hiervan bereikt.

Artikel 9

De Vlaamse Executieve kan vrijstellingsmaatregelen vaststellen ten bate van de echtgenoten en de afstammelingen van degenen die regelmatig tot aan hun overlijden in artikel 2, § 1 omschreven werkzaamheid hebben uitgeoefend.

Artikel 10

§ 1. Er is een technisch comité van de reisbureaus dat ermee belast wordt advies uit te brengen over alle aangelegenheden betreffende de bij dit decreet bedoelde werkzaamheid die hem zijn voorgelegd door de Vlaamse Executieve.

§ 2. De Vlaamse Executieve regelt de samenstelling, de werking en de bevoegdheden van dit comité.

Artikel 11

Met gevangenisstraf van acht dagen tot één maand en met geldboete van zesentwintig frank tot duizend frank, of met één van die straffen alleen wordt gestraft hij die :

1° de in artikel 2, § 1 omschreven werkzaamheid uitoefent zonder de vereiste vergunning ;

2° een overtreding van artikel 4 begaat ;

3° wederrechtelijk houder is van het in artikel 7 bedoelde schild.

De hoven en de rechtbanken kunnen bovendien de dader van het misdrijf verbieden, gedurende een periode van één tot twaalf maanden, persoonlijk of door een tussenpersoon, de in artikel 2, § 1 omschreven werkzaamheden uit te oefenen.

In geval van herhaling kan het verbod definitief worden.

Het verbod heeft uitwerking acht volle dagen na de dag dat de beslissing die het uitspreekt, kracht van gewijsde heeft verkregen.

Zij die volgens artikel 1384 van het Burgerlijk Wetboek **burgerrechtelijk** aansprakelijk zijn, zijn gehouden tot het betalen van de geldboete.

Alle bepalingen van boek 1 van het Strafwetboek, hoofdstuk VII en artikel 85 niet uitgezonderd, zijn toepasselijk op de misdrijven bij het decreet omschreven.

Artikel 12

Onverminderd de bevoegdheid van de officieren van gerechtelijke politie, zijn gelast met het opsporen en het vaststellen bij processen-verbaal van de overtredingen van dit decreet, het personeel van de rijkswacht, de met de gemeentelijke politie belaste ambtenaren en plaatselijke politieagenten en de daartoe op voordracht van de door de Vlaamse Executieve aangewezen ambtenaren en beambten.

Bedoelde processen-verbaal zijn rechtsgeldig tot het tegendeel bewezen is. Zij worden aan de ambtenaren van het Openbaar Ministerie doorgezonden en een afschrift ervan wordt binnen vier werkdagen na de vaststelling van de overtreding gezonden aan de overtreder, aan de eigenaar van het reisbureau zo hiertoe aanleiding bestaat, alsmede aan de Vlaamse Executieve, alles op straffe van nietigheid.

Artikel 13

Wie aanvrager of houder is van de vergunning, staat reeds daardoor toe dat de Vlaamse Executieve haar ambtenaren' of beambten ter plaatste het nuttig of nodig geoordeelde onderzoek doet verrichten.

Het bezoek heeft alleen overdag plaats en zal zich tot de aan de uitbating van de onderneming voorbehouden lokalen beperken. Het wordt op bescheiden wijze gedaan zonder de exploitatie te hinderen of het cliënteel te storen.

Artikel 14

De wet van 21 april 1965 houdende het statuut van de reisbureaus wordt opgeheven voor wat de Vlaamse Gemeenschap betreft.

Artikel 15

De Vlaamse Executieve stelt de overgangsmaatregelen vast voor de reisbureaus die werkzaam zijn op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet.

Brussel, 16 februari 1983.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve,

G. GEENS

De Gemeenschapsminister van cultuur,

K. POMA
